

mærke, at saadanne danske Afhandlinger, der fremkomme i et fremmed Hovedsprog og ere bestemte til at læses i Udlandet, ville hver for sig, saafremt de have nogen virkelig Betydning, blive Genstand for videnskabelig Anmeldelse. Overalt i Udlandets Tidsskrifter vil der, saa snart en saadan Afhandling af virkelig Værdi er fremkommen, være Snese af Penne hele Europa over, der ville gøre Videnskabsmændene bekendte med saadanne Afhandlinger, og naar der saa i disse Anmeldelser er angivet, hvor Afhandlingerne findes, skulle ogsaa nok alle de, der have Brug for disse Afhandlinger, finde dem, selv om de ere samlede i et saadant enkelt Tidsskrift som det, der her er paatænkt.

Saa vil jeg endelig sige, at Ansøgerne om denne Bevilling have stærkt fremhævet Foretagendets nationale Betydning; det gik den højtærede Ordfører slet ikke ind paa. Andragerne have fremhævet, at naar det nu er saaledes, at danske Videnskabsmænd, som nødvendigvis maa skrive paa et fremmed Hovedsprog for at faa deres Afhandlinger frem, skulle sende disse til udenlandske Tidsskrifter, hvor de drukne i Mængden af Artikler, er det meget vanskeligt at hævde det danske Stempel, den danske Nationalitet for disse Afhandlinger. Hvor i et tysk Tidsskrift af en Række Afhandlinger en enkelt er dansk i Ny og Næ, vil det være meget vanskeligt for den danske Forfatter, der maa skrive paa Tysk, at gøre sit danske Navn og Nationalitet gældende. Det vil langt lettere lykkes, naar alt, hvad der fremkommer paa dette Omraade af Videnskab, er samlet i et enkelt Tidsskrift, der udgaar med dansk Titel eller i alt Fald med dansk Stempel, om jeg saa maa sige med dansk Lurmærke. Det forekommer mig, at dette Ting, der har været saa ivrigt for at knæsette det danske Lurmærke paa et helt andet Omraade, heller ikke skulde være blind for Betydningen af et saadant lille Lurmærke paa et Omraade af Videnskaben, der i Øjeblikket dyrkes af Mænd som Otto Jespersen, Overbibliotekar Lange og Professor i indisk Filologi Dines Andersen, saaledes at det lille Omraade blev beskyttet paa en lignende Maade ved, at alt, hvad danske Videnskabsmænd der kunne fremføre for det øvrige Europa, blev samlet paa et enkelt Sted, udkom under dansk Navn og Titel.

Dernæst vil jeg gerne sige et Par Ord om Købet af afdøde Biskop Fredrik Niel-

sens Bogsamling. Jeg tror, det har vakt ikke ringe Overraskelse i interesserede Kredse, at hele Udvalget er gaaet imod denne Bevilling paa 20,000 Kr. for en i højeste Grad værdifuld Bogsamling paa 10,000 Bind. Jeg haaber, det maa lykkes — og der var ogsaa nogle Ord af det, den ærede Ordfører sagde, der antydede, at det maaske kunde lykkes — inden Finanslovens 3die Behandling at faa formuleret et nyt Forslag til en Bevilling til Køb af denne Bogsamling, som maatte have Udsigt til at gaa igennem. Der kan jo ikke være nogen Tvivl om, at det, der har skræmmet Udvalget tilbage, er den formentlig høje Pris, der forlanges for Bogsamlingen.

Jeg kunde tænke mig, at Udvalget har sammenlignet denne Pris, 20,000 Kr. for et Bibliotek paa 10,000 Bind med det, der i sin Tid blev givet for Gehejmearkivar Wegeners Bogsamling og for afdøde Provst Wahl's Missionsbibliotek, to Bogsamlinger, som for nogle Aar siden erhvervedes af Staten, og som begge ere indgaaede i Statsbiblioteket i Aarhus, hvor det ogsaa var Meningen at give Plads for Biskop Nielsens Bogsamling. Og det er rigtigt nok, at Prisen for den Bogsamling, der her er Tale om at købe, er en Del højere pr. Bind end Prisen for de to Bogsamlinger, jeg før nævnte. Men lad os se lidt paa denne Bogsamlings Sammensætning, saa ville vi ogsaa kunne faa en Forestilling om dens ganske særlige Værdi. Det er fremhævet af Overbibliotekaren ved Statsbiblioteket i Aarhus, at Biskop Fredrik Nielsens Bogsamling er langt mere end et kirkehistorisk og et teologisk Bibliotek. Af de 10,000 Bind, som Bogsamlingen indeholder, er i det mindste en Trediedel Bøger, der ligge uden for Teologien og uden for Kirkehistorien. Denne Bogsamling er netop meget alsidig sammensat, som den maatte være det i Overensstemmelse med Fredrik Nielsens vidt omfattende humane Dannelse og alsidige Syslen med europæisk Videnskab. Denne Bogsamling indeholder især en Samling af engelsk og amerikansk nyere Litteratur, om hvilken Overbibliotekaren ved Statsbiblioteket i Aarhus siger, at den efter sin Størrelse og sin Værdi maa siges at være sjælden, saa snart man er udenfor England. Det er altsaa ikke blot i Danmark, at en saadan Samling af engelsk og amerikansk Litteratur er enestaaende, men efter Overbibliotekarens Mening er den sjælden, endogsaa naar vi tage hele Evropas Fastland